

Domovina

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 1 gld. 20 kr., za pol leta 60 kr. — Denar naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji

Zahvala in prošnja družbe sv. Mohorja.

Naši slovenski listi so zlasti v zadnjih dveh mesecih toliko govorili o družbi sv. Mohorja, popisujoč njeno stanje v primeri proti prebivalstvu v posameznih župnikovinah, presojačoč njene knjige in spise ali drugače jo omenjačoč v raznih dopisih, da jim mora odbor iz srca hvaležen biti za to ter jim tem potom izreka svojo najtoplejšo zahvalo za njihove času in stvari primerne objave. Menimo, da so s tem jako koristili družbi, ker so neprenehoma na njo obračali pozornost svojih bralcev ravno o najvažnejšem času, ko se večinoma vrši nabira za tekoče družbino leto; tako so se Slovenci sproti spominjali in opominjali, da je prišel čas, ko naj spet pristopijo ali vabijo k pristopu v družbo sv. Mohorja. To nam daje upanje, da tudi letos ne zaostanemo za preteklim letom, akoravno se Slovenci v obče niso imeli pohvaliti z dobro in obilno letino; nadomeščala jo bo gorečnost in izkušena požrtvovalnost naših čč. gg. poverjenikov, ktere spet lepo prosimo, da ostanejo družbi naklonjeni, kakor dozdam, da skupno kolikor moč častno izvršimo imenitno svojo nalogo.

Pred svetom smo res da lahko zadovoljni, ako se družbenikov število v prihodnje ohrani tudi le na sedanji svoji višočini — saj se mu čudijo povsod —; ali če pomislimo, da je tu pa tam družba vendar še prepričlo zastopana, da se nahajajo deloma še cele pokrajine, kjer družbine knjige niso dosti znane ali še skoro nepoznane, vsiljuje se nam v rodoljubno srce goreča želja, naj bi se s takih krajev, zlasti ob naših narodnih mejah, pridobilo in oglasilo kar največ novih udov, to tembolj, ker so tódi naši ljudje v duševnem oziru dostikrat kaj malomarni in zanemarjeni in zatorej vspodbuje in pouka silno potrebni. — Ako pa pogledamo na knjige, ki se pripravljajo bučočim našim družbenikom, privoščili bi najrajši kar vsaki hiši vsaj po jeden komad vseh šesterih Mohorjevih bukev. Po „Domačem zdravniku“ naj seže vsaka slovenska obitelj, da si iz njega prisvoji modre nauke slavnega zdrav-

nika župnika Kneippa ter jih uvede v življenje pri sebi in drugih, zlasti pri mladini, ki se še brez težave poprime vsega, kar se ji priporoča in čemur se privaja; življenje uravnano po teh naukih, nam je jedino poroštvo, da se ohrani naš narod čil in zdrav in ga ne potare grozeča potratnost in pogubna mehkužnost. — Naj bi tudi vsakemu Slovincu prišla v roke lepa knjiga: „Jeruzalemski romar“, ki obeta biti prezanimiva in jako vabljiva po vsebini in obliki; nad 50 deloma izvirnih slik jo bode krasilo; vemo, da ko izide, bode jo vsakdo hotel imeti. Kteri kristjan bi pač ne želel več kaj zvedeti o svetih krajih, kjer se je vršilo naše odrešenje in toliko drugih dogodob svetega pisma!

Sicer pa upamo ustreči tudi z vsemi drugimi knjigami, izmed kterih so „Šmarnice“ že popolnoma dogotovljene, „Naših škodljivih rastlin“ I. snopič dotiskan, „Slov. Večernice“ stavljene; ravnokar se pa stavita: „Domači zdravnik“ in „Jeruzalemski romar“.

Zaupljivo torej zopet polagamo prihodnjost naše družbe na srce in v roke našim rodoljubnim duhovnikom, vrlim gg. poverjenikom, vnetim narodnjakom in vsem milim slovenskim rojakom — vse proseč blage pripomoči.

Konečno opozarjamo še posebno vse naše čč. gg. poverjenike, da naj se nabira družnikov sklene z zadnjim dnevom meseca februarja in naj se vpisovalne pole z denarjem vred pošiljajo pod napisom: „Družba sv. Mohorja v Celovcu“ franko vsaj do 5. marca t. l. družbinemu blagajniku.

Na spremembo stanovališča društvenikov med letom se družba pri tolikem številu ne more ozirati; vsak ud dobi torej knjige tam, kjer se je dal vpisati.

Božja pomoč in božji blagoslov z nami!

V Celovcu, dné 20. svečana 1892.

Odbor družbe sv. Mohorja.

Trtna uš.

Podučljivi govor ljudakega učitelja Antona Petriček-a pri VI. občnem zborovanju društva „Kineto-valet“ v Žalci dne 14. svečana t. l.

Vsakdo izmed častitih društvenikov in gostov je gotovo vže slišal o trtni uši — a samo slišal — brez da bi se bil kaj natančneje ž njo pečal. Zaradi tega mislim, da ne bode odveč, ako bodem danes malo natančneje popisal tega škodljivca — to novo šibo božjo — katere dosedaj sicer še nismo čutili v naši najbližnji okolici — a katere se prav gotovo nadejati smemo. Naše vinograde čaka toraj nesreča, ki bi lahko postala usodepolna in naš piidni národ spravila ob krepično kapljico, katero si po težavnem delu pošteno zasluži. Previdno je toraj, da se na bodočega sovražnika naših gorc pripravimo, da ga bodemo hitro spoznali, kedar bode prišel in da se ga bodemo vedeli — kolikor mogoče — braniti. V prirodopisni knjigi najdemo čez 300.000 popisanih živali, in izmed vseh nobena ne dela človeku tolike preglavice, kakor trtna uš. Francoska vlada je obljubila za sredstvo, katero bi se uspešno rabilo proti trtni uši 120.000 gld. Da-si so ljudje poskušali z raznoterim strupom in sè smrdljivimi reči preganjali trtno uš, vendar omenjene vsote dosedaj še nikdo ni dobil, to se pravi, da se vsa sredstva — in teh je veliko nad 100 — niso obnesla.

Ako izgovorimo besedo „uš“, tako se nehoté spomnimo na človeško uš, to je tisti zajedavec, ki stanuje na človeški glavi in živi od človeške krvi. Znano je, da ima skoro vsaka žival in vsaka rastlina svoje zajedavce. Izmed vseh teh je pa trtna uš najneusmiljenejša, ker ni zadovoljna s tem, da živi na račun družega — ampak ona celó umori svojega reditelja. Pa kakó tihotapno popade svoje žrtve! Ona živi 1—2 leti na najtanših koreninah globoko v zemlji, brez da bi za njo vedeli; še le 3. ali 4. leto začne trs bolehati in se potem kmalu posuši. Ako bi hoteli tak posušen trs izkopati, da bi si ogledali sovražnika, kateri nam je škodo provzročil — ne najdemo ga več, ker se je vže preselil na drugo, zdravo trto.

Pred 40 leti ni bilo pri nas še ne sluh: ne duha o trtni uši. Ali jo je morda Bog še le sedaj vstvaril? Kdo jo je prinesel k nam in od kod je bila prinešena? Ameriki se imamo zahvaliti za trtno uš, trtna uš je na ameriških trtah živeła, živi in bode živeła. Nekatere ameriške trte imajo namreč pred našimi to prednost, to inoč — bi rekel — da zamorejo s trtno ušjo živeti, to se pravi: one so toliko močne, da jih trtna uš ne more uničiti. Naše trte pa ne morejo

sebe in zajedavca rediti in podležejo krutemu sovražniku.

Trtna uš se je nevedoma zanesla iz Amerike k nam v Evropo, in pred več kakor 30 leti so jo na Južno-francoskem prvokrat opazovali. Listje na trsu jelo je namreč zgodaj veneti, trs sam je v rasti zaostajal, rodovitnost vinogradov jela je hudo pešati in par let pozneje bil je trs uničen — da-si je bil vinograd tako in še bolje obdelan in gnojen, kakor druga leta. Ker v tistih letih ni bilo slane, ne druge trsne bolezni, jeli so ljudje resno premišljevat, kaj mora vzrok tej čudnej prikazni biti. Po dolgem našli so na pol ovnelem trsu globoko v zemlji na nežnih koreninah prav drobne, ušim podobne, rumene žuželke, ktere so začetakoma imenovali koreninske uši — pozneje trtne uši — po nemški Reblaus. Trtna uš je pa tako mala, da jo s prostim očesom komaj vidiš in se nam zdi, kakor rumen prah.

Ta škodljivec se je potem prav hitro po celem Francoskem razširil. Iz Francoskega je bila trtna uš prenešena najprej k nam na Avstrijsko, potem na Nemško, Italijansko, Španjsko i. t. d., tako, da so danes okužene vže vse dežele, ktere vino pridelujejo. V našem cesarstvu našli so trtno uš pred kacimi 20 leti v Klosterneuburgu blizu Dunaja; potem se je pa razširila po celej državi. K nam na Štajersko prišla je iz Hrvatskega in so jo leta 1880. v brežkem okraji prvokrat opazovali; od tu se je selila v Haloške gorce in Slovenske gorice blizu Maribora — in prav gotovo se je smemo tudi mi v teku let nadejati. Bog nas varuj! Za vinogradnike in vinčarje je toraj prihodnjost prav žalostna! Pomislimo, kaka revščina in beda prišla bi čez uboge kopače in vinčarje — katerih cela Štajerska dežela blizo 40.000 šteje — ako bi trtna uš popolnoma uničila naše vinograde. Potem takem je naša sveta dolžnost, da vse storimo, kar nam skušeni in učeni ljudje svetujejo, da pridemo škodi, provzročeni po trtni uši kolikor mogoče v okom. Predno pa bodem o tem govoril, bodi mi dovoljeno povedati, kakšna je trtna uš in kako škoduje.

Teló trtne uši je jajčaste podobe, ona ima tri pare nog in dve tipalnici. Namesto cevastega sesala ima tri ščetine, ktere zbada v trto in po njih pije sok. Tri rudeče pikice spredaj so oči. Barve je različne, časi bolj rumene, časi bolj rujava, kakor nanese razvoj in letni čas. Tudi v velikosti je različna, toda največja meri malo več kakor 1 mm.

Te uši sedé po zimi precej globoko po trtnih koreninah v večjih ali manjših tropah. Sesalne ščetine imajo zabodene v korenino, noge pritegnene k truplu in tipalnice položene po sebi. Takó sedé vso zimo, ne da bi se kaj ganile ali premaknile. Kakor hitro začne vspomladi solnce zemljo ogrevati, gane se tudi trtna uš, ter se premesti na mlajše korenince. Tu sleče staro rujavo kožo, dobi gladko rumeno in začne sama ob sebi jajca nesti, ne da bi se bila poprej zaplodila. Jajca so bledorumena in leže v kupčkih. Vsaka uš jih znese 30—40. Iz njih se izvalé v kakih 10. dneh mlade uši, ako je zadosti toplo tudi v 5. dneh. Mlada uš je rumena in svoji materi vsa podobna. Tudi ona se prisesa na korenino, prekoži se nekolikokrat, doraste in začne tudi jajca leči. Tako se mrčes plodi vse poletje tje do jeseni, ko zahladí, mraz še le ustavi to čudno rodovitnost. Preračunili so, da se od ene same trtne uši od meseca marca do oktobra nakotí blizu 190 milijonov uši.

Po leti prikažejo se na koreninah med uši druge, ki so različne od navadnih. Tanjše so in pomarančaste barve, a na stranéh imajo dve temni krpici ali marogi. Tudi imajo daljše noge in oči niso s treh rudečih pik sestavljene, temveč so velike in z mnogih očesec zložene. Po trsu zlezejo kvišku in pridejo na zemljo. Tu se zadnokrat slečejo, dobé krila in odleté. To se zgodi po leti, preje ali pozneje, kakor je vreme. Toplo in suho vreme pospešuje razvitek, hladno in mokro ga zadržuje. Tudi krilata ušica znese brez ploditve nekoliko jajec — navadno po šest — na spodno stran trsovega lista, najrajši v kot, kjer se križate dve rebri. Ta jajčica so dvojne velikosti in se razlikujejo tudi po barvi; večja so namreč bledorumena, manjša pa rusa ali rujava. Za kach 12—14 dni izvalé se iz večjih rumene, in manjših pa rudečkaste živalice. Prve so samice, druge pa samci, oboje spolno razvite. Podobne so koreninskim ušem, toda nimajo niti sesalnega orodja, niti se slačijo in živé samo kake 3—4 dni brez vse hrane. Te živalice potujejo na starejši les ter se zaplodé in potem znese samica po eno samo jajce, ki je razmerno prav veliko in iste barve, kakor lub, zato ga ni lahko najti. Ta jajca prezimijo na trsu in se zategadelj imenujejo ozimna, da se razločujejo od onih, ktere ležejo koreninske uši skozi vse poletje. V drugi polovici meseca aprila razporje se ozimno jajce in iz njega pride nekrilata uš, ki nekaj časa pohaja po trti, pije tu in tam, se slači in naposled gre navzdol na korenino in začne brez ploditve nesti jajca, prav tako, kakor smo to vže čuli.

Iz ozimnega jajca izvalivša se ušica

pa ne gre vselej pod zemljo, temveč ostane časi na listji in mu pije sok. Ondi, kjer se je zabodla v list na zgornji strani, izpahne se na spodnej strani bradavici podobna hrga (mehurček), ki je navzgor odprta. V tej hrgi stanuje ušica in raja jajca, iz katerih prihaja nov zarod. Tudi ta zbada listje in dela nove hрге, a naposled potuje pod zemljo in se nastani na koreninah. V Ameriki so take, v hrgah bivajoče uši prav navadne, tudi na Francoskem so jih opazovali po nekterih krajih; pri nas jih pa dosle še nismo našli.

Potem, kar smo sedaj slišali, moramo se nehoté vprašati, kako pride, da zamore tako mali mrčes uničiti krepko rastočo vinsko trto? Ako nas čebela, osa ali celó mali komar piči, nastane na tistem mestu oteklina, tega se je vže gotovo vsakdo prepričal. Zakaj nastane oteklina? Zato, ker žival, ktera nas piči, spusti v rano nekoliko strupa (mravljične kisline), kteri oteklino provzroči. Ravno tako se godi trsu, ktereга trtna uš zabode. Na najtanjših, nitkastih koreninah naredé se vsled tega neke, ozlom podobne oteklina, ki pa ne zginejo več in posebno po zimi začné gnjiti. Razumno je vsacemu, da se taka trta ne more zadostno hraniti in bolezen se jej pozna kmalu tudi nad zemljo, kakor sem vže začetkoma omenil. Te oteklina na nežnih koreninah so toraj najbolj zanesljivo znamenje, da se je trtna uš ugnezdila v vinograd.

Kakor sem tudi vže omenil, se bolezen ne pozna vže v prvem letu. Mogoče je celó, da trta, da-si bolehná, rodi še v 2. in celó v 3. letu — ker se namreč na višjih koreninah nastavijo nove tanke korenince, po katerih se trta živi. Ker pa trtna uš tudi te nove korenince napada, hira trs vedno bolj, dokler se popolnoma ne posuši. Od napadenih ali zamrlih trt širi se bolezen vedno dalje na okrog. Sredi vinograda nastanejo temna msta, ki se vže od daleč vidijo in postanejo od leta do leta večja. Okoli tacega ušnega gnezda ali legla stojé bolehave trte, ki so tem boljnejše, čim bliže so središču, a ondi, kjer stojé zadnje bolehave trte in se začnejo zdrave, vsaj na videz zdrave, ondi je največ uši. Kjer se je trtna uš ugnezdila, širi se hitro od trte do trte in sicer prehajajo uši pod zemljo, zlasti, ako je rahla, s korenin napadenega trsa na korenine sosednih trsov. To prehajanje od trsa na trs zgodi se pa tudi nad zemljo. Največja preglavica so pa vinogradnikom krilata uši. Sama ob sebi sicer ne leti daleč, ali treba je pomisliti, da vsak veter lahko odnese tako malo, velekrlato živalico. In tako se lahko zgodi, da se bolezen lahko pokaže v kacem oddaljenem

vinogradu, kjer bi je človek najmanje pričakoval. Pogosto pa pripomore človek sam v razširjanje trtne uši. Človek, ki dela v okuženem vinogradu odnese prav lahko kako uš, bodi-si z orodjem, bodi-si na obleki in jo potem lahko zatrosi v zdrav vinograd, ako ima v njem opraviti. Najložje se pa mrčes zatrosi po trsji, ki se iz okuženega kraja prodaje in razpošilja po svetu. Zato so vse države, ki vino pridelujejo, ukrenile posebne postave, ki prepovedujejo izvažanje trsja iz okuženih krajev in nadrobno ukazujejo, kako je delati, ako se pokaže trtna uš. Vinogradnik, ki začuti trtno uš v svojem vinogradu, je zavezan, da brez odloga to naznani okrajnemu glavarstvu. Kdor bi tega ne storil, bil bi lahko kaznovan do 100 gld. globe.

Sedaj pa pridemo do vprašanja: Ali se zamoremo trtne uši ubraniti ali ne? — Odgovor: da in ne. Rekel sem vže, da je francoska vlada obljubila 120.000 gld. tistemu, ki bi našel gotov pomoček proti trtni uši, rekel sem pa tudi, da se dosedaj omenjeni denar ni nikomur izplačal. Pač so se našli pomočki ali sredstva, kakor ogljikov sulfid in kalijev sulfocarbonat, ktera je sicer trtno uš umorila, a vendar nista v praktično uporabo, ker sta zelo draga. Tretji pomoček, kateri tudi ugonobi trtno uš a tudi ni za praktično uporabo, je perijodično ali večkratno napoljevanje vode na vinograd. To pa se le tam lahko zgodi, kjer so vinogradi v ravnini in kjer je tekoča voda blizu. V teh slučajih mora pa voda 20—25 cm visoko, vsaj 25—40 dni vinograd mčiti in to v času najlepše rasti.

Na Francoskem so prišli dalje še do prepričanja, da zelo peščene vinograde trtna uš ugonobiti ne more. Novi vinogradi naj se toraj — ako mogoče — na peščeni zemlji nasadijo.

Za ohranitev naših vinogradov je pa velike važnosti to, da nekterim ameriškim trtam trtna uš ne more do živega. Nekatere ameriške trte so namreč v rasti tako krepke, da zamorejo razen sebe tudi trtno uš rediti. Sedaj bi si pa kdo lahko mislil: Če je pa tako, potem bodem pa domači trs popipal in vinograd z ameriški trtami zasadil — pa je vsa nevarnost pri kraji! — To bi bilo vse prav, pa nekaj družega pride še tu v poštev. Tiste ameriške trte, ktere trtna uš ne more uničiti, ali ne dadó vina, ali pa tako slabega, da bi se stroški ne poplačali. Kaj pa sedaj?

Kakor vže v marsikateri zadregi, tako je tudi v tem slučaju pomagal človeški um, človeška pamet.

Kakor se dá divja jablana ali hrúška požlahtiti, da rodi lep in dober sad, ravno

takó se dadó ameriške trte požlahtiti z našimi — tako, da rodi ameriška trta takšno grozdje, kakor naša. Vinogradniki bodo toraj morali svoje vinograde polagoma z ameriški trtami zasaditi in z našimi požlahtiti. Ker se trtne uši znebiti ne moremo, ker se ona zatreti ne dá, zaradi tega mora skušati tudi ž njo shajati in vino pridelovati.

Zasajenje ameriških trt vrši se tako, kakor domačih. Ali se napravi jarek ali graben, v kterega se ameriška trta sadi, požlahti in pozneje groba — ali se pa celi vinograd ob enem z vže požlahtenimi trtami zasadi. V obeh slučajih se morejo pa ameriške trte veliko bolj narazen saditi, kakor naše domače. Eden meter mora najmanj vsaka trta od druge na vse kraje oddaljena biti in to sicer na dobri zemlji; na slabi zemlji mora pa oddaljenost še večja biti (120 m — 150 m.)

Sedaj se moramo vprašati: Ali je vse eno, katero sorto ameriških trt naj zasadimo v naš vinograd? To ni vse eno! Predno gremo toraj na delo, moramo v tej stroki skušene in učene ljudi za svet vprašati.

Skozi celih 17 let so se sledeče ameriške trte za naše kraje kot najpripravniše in najbolj zanesljive izkazale:

1. Riparia, se dá prav lahko po semenu in po kolčkih pomnožiti, ima krepko rast in se dá prav dobro požlahtiti z našo domačo trto. Riparia raste povsod, kjer sploh trte rastejo — samo v apneni zemlji dobi rada zgodaj rumene liste.
2. Solonis, raste tako krepko kot prva, samo da dela debeleji les. Vendar zahteva boljše zemljo, se po kolčkih ne pomnoži tako rada in se tudi ne dá z našimi trtami tako dobro požlahtiti. Za grobanje se pa kaj posebno priporoči.
3. Rupestris, ljubi bolj suho, apneno zemljo. Njena rast je slabejša, dá se pa dobro požlahtiti — posebno s takšnimi trtami, ki nimajo prekrepke rasti.
4. Vialla, ima krepko rast, velike liste, močen les, zahteva dobro zemljo. Pomnoži se lahko s kolčiki in se dá dobro požlahtiti.

Te štiri vrste so le za podlago pri požlahtenju in se iz njih naravnost ne more pridelovati vino. Ameriške trte, ktere pa tudi vino dadó in so ob enem tudi za podlago, so pa sledeče: Huntington, York-Madeira, Elvira, Elinton, Jaques in Herbemont, ktere pa natančneje popisal ne bodem. Vino teh trt je slabo, ima poseben okus in bi se ga prav težko privadili.

Ako se je kedo za ameriško trto odločil, naj začetkoma po malem razne ameriške trte v svojem vinogradu skuša. Kteri

bode zemlja in podnebje najbolj prijalo, tista se bode najlepše razvijala in tisto naj potem po celem vinogradu zasadi. Konečno bodi mi dovoljeno, da še nekoliko povém o požlahtenju ameriških trt.

Vže v začetku tega stoletja so se trte požlahtile; a malo kedo se je kaj posebno brigal zato. Dandanes pa, ko nam trtna uš tolike preglavice dela in smo prisiljeni v ohranitev vinogradstva ameriški trs z našim požlahtiti — dandanes je to požlahtenje veliko večjega pomena in se vsi vinogradniki kaj temeljito ž njim pečajo.

Prišli so celo do prepričanja, da požlahtene trte v obče hitreje in bogatejše rodijo, da njih grozdje hitrejše zori, kakor ono od nepožlahtenega trsa iste vrste. Požlahtenje trt je torej velikega pomena — če bi tudi ne imeli trtne uši.

Kakor pri sadnem drevju, tako je tudi pri trti požlahtenje ali cepljenje raznotero. Sadno drevje se dandanes požlahti skoro le po okuliranju, ktero sem častitim udom „Kmetovalca“ pri IV. obč. zboru imel čast razlagati in pokazati.

Najbolj zanesljivo, najbolj priprosto in najceneje požlahtenje vinske trte je pa kopoliranje zelenega trsa, ktero je še manj znano in ktero hočem danes natančneje pokazati.

I. Kopoliranje zelenega trsa mora se izvrševati od srede maja do začetka julija; poznejše požlahtenje ne bilo bi zanesljivo, ker bi novi trs pred zimo ne mogel zadosti uleseniti.

II. Toplo vreme in krepka rast zeló pospešujete to požlahtenje. Pri mokrem, mrzlem in vetrenem vremenu ni dobro kopolirati.

III. Kopoliranje naj se izvrši le na najkrepkejših trsih; zaradi tega se morajo 14 dni poprej porezati vsi slabši.

IV. Kopoliranje izvrši se na kolencih; pri krepko rastočem trsu je navadno 3., 4. ali 5. kolence (od zgoraj nizdoli šteto) najugodnejše mesto za kopoliranje. Trs mora pa najmanj imeti debelost svinčnika. Šesto kolence navadno ni več pripravno, ker je trs tam navadno vže preveč ulesenél; to se spozna na belem mozgu sredi trsa.

V. Najugodniše mesto za kopoliranje pa najdemo, ako trs pripognemo na stran; tam, kjer se dá trs še dobro in lahko pripogniti in vendar ni premehak, tam kopolirajmo.

VI. Kakor pri podlagi, ravno tako se pri žlahtni vitri najde najugodniše mesto. Čim bolj enaka sta si podlaga in žlahtna vitra po starosti, debelosti, kreposti in pri-pogljivosti, tim bolje je.

VII. Za požlahtenje so na kolencih tista očesa najboljša, ktera so obrnena proti jugu.

VIII. Kolence, pri katerem hočemo kopolirati, mora imeti tudi krepelje, ki se okrajša.

IX. Kakor hitro smo si žlahtno vitro odrezali, moramo ji liste porezati (peceljni ostanajo) in krepelje okrajšati. Tako pripravljene vitre, povite v vlažno platno, lahk o hranimo več dni, ne da bi se pokvarile.

X. Podlaga in vitra se režeta tako, kakor bodem tu pokazal. Nož mora biti oster. Reznini ne smete biti predolgi.

XI. Čim hitreje se vse delo vrši in čim bolje se reznini ujemate, tim gotoveje se nam bode delo posrečilo. Dobro je tudi, da se pri kopoliranju tako postavimo, da branimo trto solnca in vetra. Podlaga se prej reže, potem še le vitra.

XII. Vitra se potem hitro položi na podlago, krepko z nitjo priveže in z listom ovije. Ta ovitek se še le čez 10—12 dni razveže. Potem navadno požene oko. Dokler je vitra zelena, imamo še lahko upanje na ugodni uspeh. Do jeseni postane nova, požlahtena šiba že tako dolga, kakor bi bila zrastle brez požlahtenja.

XIII. Tako požlahten trs se potem groba, ali se pa poreže in na novo zasadi. V obeh slučajih se pa mora paziti, da pride požlahteni kraj ravno nad zemljo. Ameriška podlaga mora korenince, oko domače trte pa traje pognati.

XIV. Na ta način pripravljen vinograd ne more trtna uš uničiti in nas potem takem tudi ne more spraviti ob krepčilno kapljico.

Vinograd obdel'vati,
Slovinc ga mora znati;
Kdor delal prav ne bó,
Naj pije pa vodó.

(Pri sestavljanju tega govora sem rabil sledeče knjige: Erjavec „Naše škodljive živali“, „Weinbau trotz Reblaus“, „Mittheilungen des naturwissenschaftlichen Vereines für Steiermark“ od l. 1887, H. Göthe: „Die Rebenveredlung“ in moje bilješke iz vino-rejske šole v Mariboru).

Celjske novice.

(Osobne vesti.) Gospod Franc Lulek, deželnega sodišča svetnik pri okrožnem sodišču v Celji, je začasno poklican v Gradec k nadsodišču, kot poročevalec.

(Za ohranjenje starega gradu) je podelil deželni odbor muzejskemu društvu 100 gl. podpore.

(Za drugo porotno zasedanje), katero se prične 14. sušca t. l. izžrebani so kot glavni porotniki sledeči gospodje: Emil vitez pl. Schwarzer, veleposestnik v Koprivnici, Fr. Vrič, žagar v Kozvincah, Josip Šikar, župan v Močni, Bogomir Kec, trgovec v Mariboru, Franc Smovnik, trgovec v Št. Jurskem vrhu, Ferdinand Kada, posestnik v Ormoži, dr. Mat. Reisser, bilježnik v Mariboru, Jože Černeh, trgovec v Št. Petru pod Sv. Gorami, dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah, Franc Cehar, krčmar v Št. Ilu v Slov. Goricah, Jakob Korošec, posestnik v Veliki Zimnici, Mihajl Virnik, posestnik v Ravni, Martin Dovečar, posestnik v Rucmancih, Franc Poznič, posestnik v Lesičnem, dr. Ivan Omulec, odvetnik v Ormoži, Janez Ribič, posestnik v Ruprečah, Mihajl Tišlar, trgovec v Velenji, Ferd. pl. Kotovič, trgovec v Ptuj, Janez Vitmar, trgovec pri Kapeli, Emanuel Mayr, posestnik v Mariboru, Davorin Ogovec, trgovec v Konjicah, Franc Neger, mehanikar v Mariboru, Ivan Anderlüh, veleposestnik v Šmarji, Davorin Marin, posestnik v Mariboru, Jože Mohorčič, župan v Stari vasi, Jakob Bračič, posestnik v Brezjem, Gašper Skaza, posestnik v Velenji, Juri Vornik, krčmar v Marenberg-u, Ljudovik Müller, trgovec pri Sv. Duhu, dr. vitez Fichtenau, odvetnik v Ptuj, dr. Gvido Srebre, odvetnik v Brežicah, Dragotin Fritz, mesar v Mariboru, Vinko Ježovnik, mesar in posestnik v Velenji, Aleksander Grögl, krčmar v Remšniku, Jože Breg, mesar v Slivnici pri Mariboru, Tomaž Cajnko, posestnik v Lahovci. Namestni porotniki pa gospodje: Franc Petovar, mesar v Celji, Franc Fuchs, dimnikar v Celji, Miha Vošnjak, državni poslanec in posestnik v Celji, Jakob Janič, veleposestnik v Celji, Lavoslav Wambrechtsammer, krojač v Celji, Jože Rebevšek, mesar v Celji, Emerih Sokolovič, polkovnik v pok. v Celji, Blaž Šmarčan, pek v Celji, Gašpar Treo, agent v Celji. — Najzanimivejša bo prva obravnava zoper Jakoba in Janeza Škof, ktera sta, prvi zavratnega umora in tatvine, zadnji pa udeležbe tatvine obdolžena. Obravnava bo trajala p. r. dni. Zagovornika sta gg. dr. Serbec in dr. Babnik.

(Nov dijašk list.) List, imenovan „Vesna“, je vsestranski nezavisen dijaški list, leposlovno-znanstvene vsebine,

ne izključuje dnevnih vprašanj, ako so tesno združena s kulturnim napredkom Slovanov.

„Vesna“ stoji na občeslovanski kulturni podlagi, priobčuje najvažnejše pojave vsega slovanstva, kateri vedejo k doseganju tega smotra.

Vzgajala bode „Vesna“ zarod mladih pisateljev v vseh strokah ved, znanostij in umetnostij.

„Vesna“ bode prinašala razven leposlovno-znanstvenih spisov poročila iz dijaških krogov, sosebno akademičnih, ter najglavnejše pojave v vedi in znanosti, omiki in prosveti. Razven tega bode priobčevala v oddelku „Glasnik“ važne misli in nasvete sotrudnikov, v oddelku „Književnost“ pa knjige slovenske i one slovanske i neslovanske, katere služijo namenu „Vesne“. V oddelkih „Smes“ in „Listnica“ pa bode navajala razne druge novice, smešnice in odgovore uredništva in upravnštva.

„Vesna“ ne bode napadala ne oseb ne stanov, postavljala se pa bode vsakemu napadu možko v bran.

„Vesna“ bode pospeševala po možnosti druženje vseh oseb in stanov, kateri se hočejo neustrašno boriti za slovenski narod na podlagi slovanski.

„Vesna“ se bode trudila pridobiti žensstvo slovensko za narodno delovanje, uvažuje njih važnost za narodno stvar in trude se za njih večjo samostojnost in veljavo v javnem življenju.

Prva številka izide marca meseca. Uredništvo bode na Dunaji in naj se spisi tikajoči se uredništva pošiljajo pod naslovom: Redaktion „Vesna“, Wien, VIII, Wickenburggasse 12. — Upravnštvo pa v Celji pri Drag. Hribarju, kamor naj se pošilja naročnina, ki znaša za celo leto dvanajst številk 1 gid. 50 kr.

(Poročil se je) dne 22. februarja t. l. gospod drd. Ivan Glaser, odvetniški koncipient v Celji z gospodično Minko Kormanovo. Čestitamo.

(Maskarada „Celjskega Sokola“) v nedeljo dne 28. februarja presegla je v vsakem oziru iste prejšnjih let. Nad 70 lepih mask in poleg teh obilo elegantnega sveta zbralo se je v čitalniških prostorih. Zabava bila je vsestransko živahna; posebno veliko smeha vzbujal pa je za isti večer naročen cirkus. Vsim obiskovalcem ostal bo ta večer v prijetnem spominu.

Spodnje-štajerske novice.

(Premembe pri č. duhovščini.) Preč. g. Ant. Šibal, župnik v Sevnici, je dobil

župnijo v Teharjih. Č. g. A. Šoba je premeščen od sv. Ksaverija pri Gornj. Gradu za kaplana v Šmartin. Župnijo v Slivnici pri Celji je dobil č. g. J. Kozinec, kaplan v Kostrivnici, kamor gre na njegovo mesto č. g. J. Purgar. Umrli je č. g. Fr. Pergar, umirovljeni duhovnik na Ptujski Gori. Č. g. Ivan Pavlič, kaplan v Loki pri Zidanem mostu, gre za provizorja v Sevnico; na njegovo mesto pa pride č. g. Vikt. Vajskler, kaplan v Leskoveci v Hal.

(Štajerski deželni zbor) volil bode letos novega deželnega odbornika. Svoje dni so Nemci tako pravični bili, da so eno mesto deželnega odbornika pripustili Slovencem in tako je nas zastopal pokojni Herman; ali zdaj nimamo več veliko upanja, da bi Slovencem, katerih je ena tretjina v deželi, dali vsaj enega odbornika. Morebiti si mislijo: Kjer je že toliko krivic, naj bode še ena več. Po pravici bi namreč Slovenci morali imeti v graški zbornici kacic 20, ne pa samo 7 poslancev.

(Brežko učiteljsko društvo) zboruje v nedeljo, 6. t. m. v Rajhenburgu.

(Železnico od Grobelnega) do hrvatske meje priporoča tudi deželni-železniški svet.

(Naš deželni zbor) bode prenarèdil šolski zakon v tem obziru, da bodo šolski okraji večji. Krajnim šolskim svetom pa namerava nekaj pravic odvzeti. Za Slovence bode to slabše.

(V Mariboru) nemškutarijo po svojih pisarnah celó slovenski odvetniki in notarji. Sramota!

(Lekarno na Slatini) je deželni odbor podelil slovensko-bistriškemu lekarničarju Pecoldu.

Influenca. Sanitetno poročilo Štajerske naznanja, da je v mesecu januarju t. l. v tej kronovini 19.633 ljudi obolelo za influenco in od teh 497 oseb umrlo.

(Posojilnica v Šoštanji) ima svoj redni občni zbor v soboto dne 12. marca t. l. ob 3. uri popoldne v svojej pisarni v Šoštanji z navadnim dnevnim redom. Ko bi k temu občnemu zboru ne prišlo dovoljno število udov, vrši se drugi občni zbor ravno tajisti dan ob 4. uri popoldne. Ravnateljstvo.

(Iz Slovenjgradca). Strašna nesreča pripetila se je v tukajšnji lekarni. Lekarnar Gottlieb Kordik mešal je dne 25. februarja nek umetalni ogenj, ki se mu je iz dozdam neznanega vzroka unel in raznesel posodo. Lekarnarju odtrgalo je obe roki, mu razdajalo obraz in ga poškodevalo na vsem telesu. Po strašnih mukah umrl je drug. dan. — Nesreča nikol ne praznuje!

(V Mariboru) umrl je 19. t. m. v tukajšnjem kn. šk. dijaškem semenišču France Schmirmaul, šestošolec na c. kr. gimnaziji

v svojem 19. letu. Imenovani bil je jako nadarjen in marljiv učenec ter v vsakem oziru uzor pridnega i marljivega dijaka, ves čas svoje boleznj pa Bogu vdan ter izgled krščanske potrpežljivosti. — Pogreb bil je v nedeljo, 21. sveč. ob 2. uri popoldne. Pri kn. šk. dij. seminišču so se zbrali gimnazijalci vseh 11 razredov, vsi gg. profesorji gimnazijski, mnogo druge gospode in ljudstva. Predno se je sprovedel jel pomikati proti pokopališču, zapel je moški zbor gimnazijcev s krepkimi glasovi „Usliši nas Gospod!“ Pesem, ki je res umetno delo skladatelja, vplivala je močno na poslušalca, ker jo je izurjen zbor prav dobro prednašal. — Sprevod se začne pomikati naprej; vsakdo je občudoval veliko število udeležencev. Na grobu zapeli so dijaki krasno pesem „Na grobih“, katero je bil umrl šestošolec sam želel, da se zapoje na njegovem grobu; ravno tako je želel, svetinjo, katero si je bil, čeravno že bolehav, v redko pridnostjo pridobil pri skušniji iz štajerske zgodovine, vzeti s sebo v grob. Naj počiva v miru!

Druge slovenske novice.

(Prvi slovenski katoliški shod) vršil se bode meseca avgusta ali septembra tega leta v Ljubljani. — Ustanovil se je pripravljavni odbor ki bode vse potrebno oskrbel. Da pa zve posameznikov želji, razposlal je do zaupnih mož okrožnico v katero prosil, da bi vsak izrekel glede shoda svoje želje in stavil primerne nasvete. Pisma in druge izjave sprejema predsednik pripravljavnega odbora preč. gosp. prelat dr. Andrej Čebašek, kanonik v Ljubljani.

(Iz Ljubljane) se nam poroča: Zapuščinska obravnava po ranjem Aleks. Dreotu, ki je l. 1888 brez oporoke umrl, je končana in se bode v teku tega meseca med razne dediče razdelilo 810.000 goldinarjev. Zapuščinski davek znaša 75.895 gld. Največ tega denarja pride na Spodnje Štajersko in v narodne roke.

(Slovenske posojilnice l. 1891.) Ptujška posojilnica je imela lani 956.792 gld. prometa, 7861 gld. čistega dobička in 34000 gld. zadružnega zaklada. — Logaška 100.376 gld. prometa, 1878 gld. čistega dobička in 2874 gld. zadružnega zaklada. — Velikovaška ima 67.882 gld. prometa, 270 gld. čistega dobička in 270 gld. zadružnega zaklada. — Št. Jakobska v Rožni dolini 3330 gld. 2 kr. prometa, 170 gld. čistega dobička in 9417 gld. zadružnega zaklada. — Metliška je „izkazala“ 1.012.920 gld. prometa, 1763 dobička in 3685 zadružnega zaklada.

(Več nespotrebnege nemškutarenja) se opazuje povsodi gledé uradovanja, n. pr.

pri ljubljanskih in drugih sodiščih. Tudi v narodnih društvih se nemščina preveč šopiri.

(V Litiji) je 24. m. m. praznoval tridesetletnico svojega službovanja ondotni, nepristranski in dokaj priljubljeni okrajni glavar, g. Grill. Čestitali so mu torej tudi Slovenci in slovenska društva. Vsaj je Slovenec tudi za drobtinice hvaležen.

(Na Koroškem) se celovski okrajni glavar Mak Nevin upira, da ne bi se občine slovenskega uradovanja poprijele. Že v Ljutomeru, kjer je prej služboval ni bil Slovencem prijazen. A vrli Korošci, ki se v novjšem času kaj čvrsto gibljejo, ne bodo ga poslušali.

(Koroški deželni zbor) se bode posvetoval o deželni zavarovalnici. Tudi druge dežele so se že o tem posvetovali — toda ni še stvar jasna, ali imajo ali nimajo dežele pravico, snovati zavarovalnice za vse hišne posestnike.

(Zagorje ob Savi) se krepko razvija v narodnem obziru. V enem letu so tukaj osnovali 3 čvrsta narodna društva: Sokol, bralno društvo in podružnico sv. Cirila in Metoda. Čvrsto se giblje bralno društvo; ima 18 časopisov, med temi 16 slovenskih in le 2 nemška. 28. m. m. je imelo celó igro gledališko, namreč „Nemški ne znajo“. — Zagorje naj bi vzbudile še v narodnem obziru zaspane Trbovlje in Hrastnik!

(Pomoč tužni Istri). Banka „Slavija“ namerava posejati kmetom v Istri, katere imajo Italijani v pestéh, in je v ta namen 200.000 gl. odločila.

(Trst) ima samo laške in nemške srednje šole. Kam naj pa Slovenci svoje otroke pošiljajo?

(Is Krškega) se nam piše: V naši okoličnici sili vse v Ameriko, zlasti Poljanci. Revščina in pomanjkanje zasluzka jih v to sili; vabi pa jih tudi to, ker nekateri njih rojaki, ki so že tam, nekaj novcev domu pošiljajo. Tega pa ljudje ne pomislijo, kakošne nevarnosti jih čakajo onkraj „velike luže“. Marsikdo se s preselitvijo v Ameriko ob enem tudi preseli „na oni svet“, od koder ni več povrnitve.

(Krčanje) prosijo, da bi jim deželni zbor odpustil mostovino na Savskem mostu.

(Umrli je v Ljubljani) Peregrin Kajzel, trgovec in mestni odbornik ter v prejšnjih letih najboljši slovenski glediški igralec, osobito neprekosljivi šaljivec. Bil je tudi skozi in skozi domoljub in čist značaj slovenski. — V Ljubljani je letos sploh velika umrljivost, 24. febr. je bilo 12 pogrebov.

(V krškem šolskem okraju) so za prihodnjo 3-letno dobo imenovani od c. kr. okrajnega šolskega sveta sledeči domači šolski nadzorniki, in sicer gg.: Dr. Mencinger

(Krško), dr. Sterbenec (Leskovec), Rudman (Cerklje), dr. Namorš (Čatež), Fr. Dolinar, (V Dolina), K. Pavlič (sv. Križ), J. Novak (Kostanjevica), J. Vovk (Sv. Jarnej), J. Perger (St. Marjeta), J. Marjetič, (Škocijan), T. Dolinar (Raka), J. Kutnar (Bučka), J. Lavrič (Studeneč), A. Planinec (Škocijan), J. Rozina (Mokronog), T. Grčar (Tržiše), M. Jereb (Št. Janž), M. Barbo (Trebelno), grof Barbo (Št. Rupert), M. Scheger (Radeče), J. Zaletel (Svibno), A. Jerše (Dobovec), F. Vidergar (Št. Jurij pod Kumom).

(Prijeteljem vremenošlovja) ali meteorologije. Po Slovenskem je še kaj malo postaj za opazovanje vremena; posebno malo jih je na Kranjskem, menda samo v Ljubljani, Krškem, Črnomlju, in Hotiču pri Litiji. S to znanstveno stroko se peča pri nas najbolje g. profesor F. Seidl v Gorici, ki je priobčil o podnebnih razmerah po Slovenskem že veliko razprav v slovenskem in nemškem jeziku, po katerih povprašujejo avstrijski in inozemski učenjaki. Ta gospod želi v interesu te znanstvene stroke, da bi se zlasti učitelji po Slovenskem poprijeli vremenskega opazovanja ter v ta namen ž njim in z osrednjim državnim meteorološkiškim zavodom na Dunaji v dogovor stopili; posebno želi, da bi se nove vremenske opazovalnice napravile na Dolenskem, n. pr. v St. Jarneji, Trebnjem, Mokronogu, Toplicah, Višnji Gori itd. Na noge, gg. učitelji, vremensko opazovanje je netrudna znanstvena zabava!

Druge avstrijske novice.

(Slovanski klub) se utegne združenje hrvatskih poslancev v državnem zboru imenovati. Morebiti se bodo temu združenju priklopili še drugi slovanski poslanci. Do zdaj nameravata to le isterska poslanca storiti in še dva ali trije dalmatinski.

(Za katoliško vseučilišče) v Solno gradu imajo že 100.000 gl. nabranih, pa to je še premalo.

(Premembe davkov) je nasvetoval finančni minister. Po njegovih predlogih bodo bogatini hujše prizadeti, revežem se bode znabití nekoliko olajšalo, zlasti najmanjšim obrtnikom, morebiti tudi kmetom. Po novem načrtu bode osebni davek vpeljan; pri tem se bode oziralo na število otrok v družini. Plačevati bode pa davek tudi od hranilnih vlog pri denarnih zavodih.

(Državnim uradnikom) je hotel državni zbor dovoliti še 1 milijon gold. draginske doklade; toda gosposka zbornica priporoča le pol milijona, kakor je tudi vlada predlagala.

(**Lačni delavci**) na Dunaji so imeli zbor, pri katerem se je med zborovalce najprvo razdelilo nekaj hlebov kruha, kupljenega z v ta namen darovanimi novci. Povsodi je veliko lačnih težakov, tudi po družih evropskih mestih.

(**V Bukovini**) se je vnela med deželnim predsednikom in deželnim glavarjem borba, ki je celo deželo razdelila v dva tabora. Povod je dalá neka pojedina, a vzrok tiči baje v tam, ker je deželni predsednik hotel biti pravičen na vse strani in ni božal le razvajenih Rumuncev, na kateri strani je stal deželni glavar. Deželni predsednik bukovinski, grof Pace, je, kakor znano, zet kranjskega deželnega predsednika.

(**V operakem državnem zboru**), kateri se je zopet slovesno otvoril, dela vladi nasprotna stranka velike težave. Škoda le, da so slovanske stranke tudi v novem zboru tako slabo zastopane. Zato nas ta zbor toliko ne zanima, zlasti ker nesrečnim oger-

skim Slovanom v enakih stiskah v Avstriji živeči Slovani pomagati ne moremo.

(**Bukovinski deželni zbor**) je razpuščen, in razpisane so nove volitve. To so posledki nepovoljnih razmer deželnega predsednika z deželnim glavarjem, oziroma pristaši rumunske stranke. Naj bi v novi zbor prišlo več rusinskih poslancev!

Ogled po širokem svetu.

(**Črna gora**) trpi pomanjkanje. V prejšnjih letih je dobivala žito z Ruskega, ki ga pa letos sama nima.

(**Nemški cesar**) je govoril ostre besede zoper tiste, ki vladne naredbe grajajo. Na Nemškem so zelo ostri.

(**Bolgari nimajo mirá**). Zdaj je bil njih zastopnik v Carigradu Vulkovič ranjen, in je vsled ran umrl.

(**Na Francoškem**) imajo nove ministre, katere so dolgo iskali.

Dopisi.

Sv. Martin na Paki. Sicer se je o našem kraju do zadnjega časa le malo govorilo in še manj pisalo po svetu, ali zdaj, ko tudi nas že železnica z daljnim svetom veže, moram vendar čitatelje vašega lista bolje seznaniti z našimi razmerami. Nemškutarstva do sedaj nismo poznali, ali za naprej se nam hoče ta velikonemška „kultura“ bolj uspešno dovažati. Res, da imamo v Rečici pošto, ali slovenskega poštnega pečata si poštartstvo vendar ne more omisliti. Rečičani, če ste možje, pokažite vašo slovensko narodnost pred svetom in ne trobite tudi vi v velikonemški rog, v katerega je nedavno pri občinskih volitvah nek možič tako mogočno zatulil, da se je čul odmev njegov gotovo tudi v nemškem „rajhu“! „Če kakšen tujec našega otroka sreča, ga ta ne zna nemško pozdraviti in mu tudi ne more na nobeno nemško vprašanje nemškega odgovora dati,“ tako je modroval mož starega kopita. Pošteni Pačani ali se bote vi po tujcu ravnali? Ali je Nemecptujec gospod na vaših tleh? Če pride kedaj Kitajec iz Azije k vam, se bodo vaši otroci morali tudi kitajsko učiti, da ga bodo lahko v njegovem jeziku pozdravljali!? V odgovor onemu možu pahnite rajši nemščino čisto iz šole in posnemajte one vrle občine, ki so se do celega otresle nemščine. „Slovensko mladino po nemško šolati je ravno toliko, kakor prazno slamo mlatiti; veliko ropotanja, malo pa čvrstega zrnja. Otroci se nauče po nemško kleti, svoje rojake za zjake imeti, se domačega sramovati in se le

s tujim bahati. Taka mladina je malo malo pridnega“. Tako so govorili rajni Slomšek, pa so menda več vedeli, kakor paški modrijan. Po nepotrebnem se je pa tudi neka druga plemenita oseba začela mešati v naše občinske zadeve in nekteri kimovci mu res pritrjujejo. Eden Nемеc v celi občini in ta vam bo zapovedoval?! Slovenski Pačani ali ste znoreli?! Toda dovolj; upam, da bom lahko kmalo poročal, da ste vendar našli pravo pot. —v —n.

Is Kuma nad Sv. Lovrencem. Visoko je k nam gori, ni lahka pot; ko si pá prišel na višine, žal ti ne bode truda. Čist zrak, prsa se dvigajo, kakor da bi hotele napolniti vsa pluća za delj časa s prijetno vonjavo. smerečja. Kakor zrak, tako čisti pa so tudi značaji Pohorjancev. Tu še velja možbeseda. Tu zapazi oko res odkritosrčna in prijazna slovenska lica, brez vsake hlimbe. — Kakor je Pohorčan ponosen na svojo močatost, tako zna biti tudi mil in gostoljuben, vesel in navdušen ob posebnih prilikah.

Taka prilika mu je bila dne 22. februvarija 1892. l., ko sta sklepala zakon dva uda gotovo iz najboljih in najprijubljenih naših sotečanov. Stopil je bil v zakon g. drd. Ivan Glaser z gospodičino M. Kormanovo.

Polna cerkev pri D. M. v Puščavi, kazala je že nagnjenost do mladih zaročencev. Gotovo, vsak navzočih je bil pošiljal molitev do Najvišega, da bi jima dal obilo blagoslova, sreče in zadovoljnosti. Gospod župnik spominjal in podučeval je

mlada zaročenca z k srcu segajočimi besedami o zakramentu sv. zakona in s tem pokazal, kako cenjena sta mu ta dva mlada farana.

Ko se je svatba po poroki jela premikati proti domu nevestinem, čul si skoraj po vsih gričih pokanje možnarjev, ki so veselo oznanjevali, srčni čut blagih sosedov do novoporočenih in nehote prišle so ti na misel lepe besede narodne pesmi:

Kadar se možila bom,
S Taboj moj junak!
Mora krepkih topov grom
Trest' vse zemlje tlak.

O gostoljubnosti Pohorčanov ne bodem govoril, ker je itak vsakomu znana. Gotovo pa bode ta lepi dan svatbe ostal ne le nevesti in ženinu ter gostom v spominu, temveč ohranil se bode sploh pri seljakih na Pohorji. — Lepe napitnice celjskih gostov na junaške in krepke Pohorčane našle so pravi odmev pri njih ter je posebno gospod župnik lepo opisal Slovenca, kako je v svojem značaju. Hitro so pretekle prekrasne ure v res pravi slovenski družbi in žal nam je bilo, ko sta celjska gosta tako kmalo nas ostavila. Do svidenja!

Iz Ruš. (Veselica kmetisk. braln. društva.) Sprejmi draga nam „Domovina“ tudi od naših staroslavnihi Ruš nekoliko vstic. Upam, da imaš prostorček v katerem naslednje zabeležiti zvolim. Pred 10. letmi rodilo se je tukajšnje „Kmetisko bralno društvo“; takratni č. g. kaplan Jože Sattler, so trudapolno skrbeli, da se osnuje društvo, katero naj bi upljivalo na naše ljudstvo, razvoj in omiko našo. Resnično njih trud je na dobro zemljo padel, kateri obeta dober sad, kajti društvo se razcvita vidno od časa do časa.

Izmed vseh zborov in veselic omenim le zadnjo, katera se je 21. sveč. v dvorani gospoda Fr. Novaka, kaj vrlo obnesla. V začetek zaspivala je godba (Pelclj) „Naprej“, potem je predsednik pozdravil dobro došle goste in omenil, da si je društvo za tekoče leto 9 časnikov naročilo in da je pristopilo k drugim društvom, katere mnogo na naš razvoj upljiavajo. Tretja točka našega vspreda bila je burka: „Brati ne zna“, katero so g. igralci v obče pohvalno predstavljali. Gosp. B. je svojo ulogo „Primož“ strokovno dovršil. Čez vse lepo bilo je pa petje, domačih pevcev, skoraj bi rekel „angelsko“, na občno željo ponavljali so večkrat pesem „Ljubezen in spomlad“ gospod dr. Gorišek prednašal je tenor-solo kaj lepo. Ljudstva se je udeležilo toliko, da je bila prostorna dvorana čisto slednjega prostorčka napolnjena. Počastili so nas vrli Puščavžanje, gosp. učitelji i. t. d. Iz Selnice, iz Bistrice pri

Lembachu korenjaki naši, tudi iz daljne slov. Bistrice se je odlična gospoda naše veselice udeležila. Domačini so pa celo nepričakovano mnogobrojno prikorščili in s tem pokazali, da se zanimajo za narodno stvar. Gibanje je bilo tako živahno da nam je noč pošla preden smo mislili.

S zadovoljnim srcem, da se je veselica toliko dobro obnesla šli smo vsak na svoj dom z nado da se pri enaki priliki zopet v tolikem številu snidemo. L. H.

Od Laškega. (Posnemajmo dobro reč.) Častitim bralcem „Domovine“ je znano, da imajo v Gotovljah društvo „Kmetovalec“, katero v prosep kmetijstva povsem vrlo napreduje. Da ima društvo zares izvrstne voditelje, pričajo nam pogosta društvena zborovanja, na katerih so razni poučni govori o kmetijstvu — že čisto udomačeni. — Človek je v resnici uzradošen nad tem; ter si privoščji, da bi se tudi v njegovem obližju kaj enacega ustanovilo, kar bi zamoglo mnogo koristiti kmetišskemu stanu.

Neprenehoma se slišijo tožbe: kaj bode za denar, ker so davki tako veliki, in pri vsem tem ima kmet malo sredstev, za katera bi denarja dobil. Vinogradi povsod pešajo. Tudi se je bati, da nas trtna uš kmalo obišče, kjer nas še doslej ni. Naš up je sedaj edino živina — in sadjereja, kjer bi nam utegnili pomagati. Gledati bomo mogli na to, da se ljudstvo priuču umnega gospodarstva, da se bode razcvitala umna živino- in sadjereja, ta dva za nas toli imenitna gospodarska vira.

Toraj posnemajmo vrlo Gotovljane, osnujmo si i mi podobno društvo, kjer se bodemo shajali, dajali eden drugemu dobre svete, skupno naročali v to potrebne časopise in knjige, ter se tudi po vzgledu Gotovljanov včasih pošteno razveseljevali.

Nobeden pa naj temu ne ugovarja, češ, da se ne da ta reč izpeljati, k temu še dostavim to: da kar je v Gotovljah moogoče, to mislim, da je tudi mej nami!

Prijatelj kmetijstva.

Telegrami „Domovini“.

Celje, 4. marca 1892.

Gradec. Deželni zbor prišel je včeraj svoje delovanje.

Gradec. Poslanecem za državni zbor bil je Skala izvoljen. Borba je bila velika. Skala ima 756 glasov več, kakor njegov nasprotnik Starkei.

Dunaj. Vladi se je dovolilo 300.000 goldinarjev za podporo po ujimah in slabi letini prizadetim deželam, posebnost da se preskrbi živež in pa sadež.

Dunaj. Mestnemu županju je došlo do danes za 40.000 brezposelnih delavcev 60.000 goldinarjev podpore, med temi je 5000 glid., katere je podaril cesar.

Rim. Pred 14timi leti na današnji dan sprejel je sv. oče Leon XIII. trajno kromo (tiare). Vsa ljudstva zemlje prosije Boga, da bi ga Vesegamo gočni ohranil še velike let. Temi pridužujemo se Slovenci iz globine svoje duše. Sv. oče nastopi 63. leto svoje starosti.

Št. 1243.

Razglas.

C. kr. okrajno sodišče v Konjicah, kot obravnavalno sodišče v zapuščinski zadevi v Konjicah umrlega nadžupnika in dekana preč. gospoda Frana Mikuša razpisuje prostovoljno javno dražbo vseh v zapuščino spadajočih stvari, kakor: živina, mrva, slama, žito, vino, oprava itd. itd. in določa za to dan

7. marca 1892 1.

in ako bode potreba še nasledne dni, vsakokrat od 9.—12. ure dopoldne in 2.—5. ure popoldne, v ondotnem župnišču. Vse stvari oddajale se bodo le za vzklicno ceno ali pa više, proti takojšnji plači in odpravi.

Dne 7. marca pričelo se bode s prodajo goveje živine, konj, itd., naslednje dni pa se bodo razprodajale druge stvari.

C. kr. okr. sodišče v Konjicah, dne 28. febr. 1892.

C. kr. okr. sodnik.

Naznanilo.

V novo prezidani hiši v Spodnji Hudinji ob glavni cesti, nasproti gostilne „Zum Wilden Mann“ so tri prav na novo pripravljena

stanovanja,

obstoječe vsako iz velike in male sobe, kuhinje in skladiščem za drva, takoj za oddati

Vse drugo izve se natančneje v omenjeni hiši. (32) —4

Dimnikarskega pomočnika
185em. (12) 2—1

Geraldi Jož, dimn. mojster in meščan v Krškem.

Hišo z gostilno prodam ali pa dam za več let v najem.

Več se sve pri (21) 3—1

Edvard Müller-ju v Sevnici.

Ščetine in žimo

kupuje po priznani najboljših cenah v vsaki množini (23) 3—1

JANEZ SAGEH, krtačar
v Celji, kolodvorske ulice št. 8, in kovaške ulice (Schmiedgasse) št. 9.

Naznanilo.

Prodajalnica tik cerkve na Rečici v zgornji savinjski dolini s vso potrebno opravo za **športersko in manufakturno blago**

se takoj v najem odda. Več pove

Janez Smodiš, posestnik na Rečici.
(23) 2—1 (Post Riez).

Žaga na prodaj (13) 2

blizu ceste, nova še, v dobrem stanu, cena blizu 800 gl. — Več se izve pri posestniku **ROK ŠOBA**, Anovec, pošta Videm ob Savi.

Dragotin Vanič

trgovina s saknom, platnom in manufakturnim blagom v Celji

na oglu Graške ceste in Rotovške ulice

priporoča za pomladanske sezono el. občinstvu in čast. duhovščini svoje bogate zalogo raznovrstnega blaga po najnižji ceni.

Tinktura za želodec,

katero prireja **GABRIEL PICCOLI**,

lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajaka cesta, je mehko, učinkujoče delovanje prebavnih organov ureja-joče sredstvo. Odstranjuje težkoče v želodcu, krepi želodec, ter pospešuje telesno odprtje. Raspošilja jo izdelovatelj v zaboječkih po

12 in več steklenic. Zaboječek z 12 steklenic velja gl. 136, z 55 steklin. 5 kgr. teže velja gl. 526. Poštnino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničo razprodajajo lekarnar Kupferschmid v Celji, Bamalari in König v Mariboru, Molitor v Ptuj, Eichler, Nedved, Trnkoczy in Franje v Gradci. (14) 21—1

Josip Matič

Kolodvorske ulice 7, Celje

Zaloga specerijskega blaga, vina, delikates, južnega ovočja, ptičjega zobanja, mineralnih vodá, in deželnih pridelkov. — Blago vedno sveže. Postrežba točna in cene nizke. Zunanja naročila oskrbe se z vsako povratno pošto.

Brigalnice

(šprice) za

strupeno roso (Peronospero)

izdelujem in prodajam od 2—8 goldinarjev. Prevezam tudi popravila istih po nizki ceni.

Edvard Müller,

(20) 3—1 kleparski mojster v Sevnici.

Zaloga specerijskega blaga

Milan Hočevar

Celje, Graška cesta, 3

Velika zaloga vsakovrstne kave, sladkorja, čokolade, kakao, riša, finega olja, vinskega kisa, raznovrstnega čaja, pravega ruma, slivovke sremske, kranjskega brinovca, kognac, vinskega žganja, najboljša štajerska in avstrijska vina v butilkah, malaga, madeira, sberi in raznega šampanjca, svinjske masti, masla, švicarskega in parmazanskega sira, ogrskih salam, sardel, sardin, makaron, južnega sadja, sliv, lešnikov, najboljše moke, vsakovrstnih popolnoma zanesljivih semen i t. d., i t. d., i t. d.

Raznovrstna mineralna voda.

Zagotavljam zanesljivo in najcenejšo postrežbo vkljub vsaki konkurenci.

Klobuke najlepše in najmočnejše

poleg tega pa še, kar je glavna stvar, veliko ceneje kot povsod drugod so dobiti le pri

ŠTIBERNIK-u v Celji

Rotovške ulice (Rathausgasse) št. 2

V zalogi so vedno močni klobuki domačega izdelka. Lepi izbor pravih zajčjekov kosmatih in gladkih v vseh barvah in formah. Velika zaloga trdih klobukov v različnih barvah in najnovejšega fazona, za velečast duhovščino posebne specialitete. — Za poletni čas pravi kistorji le 45 gram. težki, boljši ko vsak slamniki, so dobiti v različnih barvah in najmodernejše forme. Velik izbor srajc domačega izdelka, iz šifon, berkail, bele in pisane kolerce, manšete, zavratnice (penkle), naramniki, šepne rute, knofi za srajce, nogovice, spodnje hlače, Jäger srajce, prave in imitirane itd. Pravó garantirano angleško kavčuk-perilo, kolerci, manšete in operaniki (Forhemd), belo in pisano, popolnoma enako berkail perilu in močnejši, ko vsako drugo, ker je v sredi platno. Nakupovanje volne od ovac. Prevezamejo se tudi klobuki v barvanje in popravilo.

(22) 9—2